

škodljivo? — Koži neškodljivi in hkrati dobri sredstvi sta: 3% kreolinova raztopina (dobite v drogeriji) ter zmes iz enakih delov petroleja in ogrščičnega ali repnega olja. Treba je povsod, kjer so uši, temeljito namazati, oziroma namočiti in točno čez 6 dni to ponoviti, ker pomorimo prvič samo uši, ne pa gnid, iz katerih se v enem tednu izležejo uši. Brez ponavljanja je zatiranje popolnoma brezuspešno. Obenem z mazanjem odstranimo vso steljo in blato ter hlev temeljito pomedemo in popolnoma osnažimo.

*

Čebelarški poučni tečaj. Ob priliki 30 letnice potovalnega delovanja priredi podpisani v tekočem letu na svojem domu čebelarški tečaj, razdeljen na šest tednov, namreč: 8. in 22. maja, 12. junija, 10. julija, 21. avgusta in 11. septembra, vsakokrat od 3. do 5. ure popoldne. Obravnavalo se bo o vseh čebelarških opravilih, kakor tudi iz čebelnega življenja in naravoslovja. Udeleženci se naj prijavijo pri podpisanih do 20. t. m. z dostavkom izrecne obveze, da bodo tečaj redno, brez izostajanja obiskovali. — Ivan Jurančič, Andrej, pošta Sv. Andraž v Slov. goricah.

Križevci pri Ljutomeru. Kmetško nadaljevalna šola v Križevcih bo priredila 10. aprila po rani maši svojo zaključno slovesnost v Slomškovi dvorani. Na sporedu so deklamacije, petje in govori. Tečajniki bodo letos prvič, odkar obstoja šola, prejeli spričevala, ki se jih res že vesele. Na prireditvi so vabljeni vsi prijatelji naše kmetijske mladine in predstavniki oblasti. Pridite, da podpremo veselje naših kmetijskih fantov, ki žele nadaljne izobrazbe.

Ormož. Gospodarska zadruga bo imela svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 24. tega meseca. Vršil se bo ob pol 9. uri popoldne v mali dvorani Kletarske gostilne. Vsi člani in tudi vsi drugi, ki se zanimajo za delovanje zadruge so v ljudo vabljeni, da se občnega zbora udeležijo.

Enodnevni tečaj za zatiranje škodljivcev in boleznih sadnega drevja se vrši v ponedeljek, dne 25. aprila tega leta na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teo-

retičen in praktičen ter traja od 8. do 12. in od 14. do 18. ure.

Na moji prednati zemlji je krompir vsako leto krastav, dasi izmenjam seme. Katero umetno gnojilo bi temu odpomoglo? — Proti krastavosti ne pomaga nobeno umetno gnojilo, ker povzroča to bolezen posebna glivica. Njivo treba jeseni močno in po vsej površini enakomerno potrositi z žganim apnom (20 q na 1 ha), za seme pa vzemite le popolnoma zdrav krompir. Kolobarite, to se pravi, sadeže uvrstite na njih tako, da ne pride krompir na isto njivo prej kakor čez 6 ali vsaj 5 let. — Slično bolezen pa povzročajo na krompirju tudi pršice in ogorčice.

*

Imam bolne svinje, ki jih noge tako bolé, da že 4 tedne ne morejo vstati. Kako in s čim jih ozdravim? — Vaš opis je popolnoma nezadosten, da bi mogli na daljo določiti bolezen. Morda je to mrtvičnost križa, morda revmatizem, morda kaj drugega. Določiti bolezen in predpisati zdravljenje, bi se dalo edino le na licu mesta. Če hočete svinje izlečiti, jih dajte torej preiskati po živinozdravniku, če pa mislite, da se vam to ne bi več izplačalo, jih čimprej zakoljite. O živinozdravništvu sploh ne dajemo navodil, kar smo že svoj čas točno povedali.

*

Kje bi dobila jajca za nasad od pekinške race in pasme Khaki Campbell ter od gosi kake dobre in težke pasme? — Jajca emdenske gosi, ki je dobra in težka, ter pekinške race dobite pri Zadruzi za uzgoj i selekciju čistokrvne peradi u Božjakovini in pri g. Vladimírju Denk, učitelj, Markuševac, Sv. Šimen pri Zagrebu. Khaki Campbell boste pri-

nas težko dobili, pač pa pri: Frau M. Weber, Gurkau, Steinau - Oder - Land, Deutschland.

*

Kako se da napraviti iz sladkorne pese sladkor za domačo porabo? — Z domačimi sredstvi ne boste mogli napraviti iz sladkorne pese porabnega sladkorja, ker je za to treba raznih priprav in snovi in ves proces ni tako enostaven. Če peso prav drobno razrežete, jo razmočite v topli vodi in potem pustite vodo izhlapeti, boste dobili na dnu posode temnorjavavo snov, ki vsebuje poleg sladkorja še beljakovine, soli, kisline in celo vrsto drugih snovi, ki dajejo sladkorju barvo in postranske neprijetne okuse. Zato čistijo v tovarnah sok, ki ga dobijo iz pese na razne načine in z raznimi snovmi: ga filtrirajo, mu dodajajo apno in nato ogljikov dvokis, česar vsega Vi ne morete napraviti.

*

Slovenjgradec. Na cvetno nedeljo smo zaključili tukajšnje gospodinjstvo nadaljevalno šolo, ki se je vršila v osnovni šoli pod vodstvom strokovne učiteljice meščanske šole gđ. Regine Gabec. Zaključek šole se je izvršil s skromno in pristrano prireditvijo. Dekleta so razstavila svoja ročna dela in nekaj močnatih kuharskih izdelkov. Ročna dela so obsegala priproste, a lične oblečke za otroke, telesno perilo, copate, jopce, nogavice in rokavice iz domače volne, nakupovalne torbice iz domačega platna, vezane okraske z narodnimi motivi za bluze in drugo. Kuharski izdelki so obsegali okusno polico, krstno štruco, ceneno orehovo torto, kekse in drugo pečivo za bolnike. Poleg praktičnega pouka so poslušala dekleta prepotrebna predavanja iz gospodinjstva in domače zdravstva. Vezbala so se v gospodinjstvenem računovodstvu. Pri kuhanju se je večji del uporabljala Mohorjeva »Kuharica«, ki jo posedujejo dekleta večinoma sama. Z njo je bilo vodstvu prihranjeno vedno pisanje receptov ter je lahko isti čas z večjim pridom uporabljala za drugi jezikovni pouk.

*

Kar marsikdo ne ve.

Železni beton poznamo od leta 1867 sem. Njegov izumitelj je bil francoski vrtnar Monier. Napravil si je velik cvetlični lonec iz cementa in da bo močnejši in bi služil dalje časa, mu je vstavil vložek iz žice. Ko so neki tehnik to posodo videli, jim je prišla misel, da bi se tako mogle izvesti tudi velike stavbe in odtlej poznamo železni (armirani) beton.

Pradomovina naših konjev je srednja Afrika. Še danes žive tam divji konji ter bežijo v krdelih po pragozdih. Kako je prišel konj v Evropo, ni znano, mislijo pa, da se je to zgodilo preko Rusije,

Januš Golec:

Trojno gorjé.

Ljudska povest o trojnem gorju slovenskih in hrvatskih praedev.

Nič manj drzni niso bili jeleni, srne ter zajčja zalega. Kmetom je bilo sicer dovoljeno, da so slobodno pobijali škodljivce, vendar je dohitela smrt le tu in tam kak posamezni komad in kaj je to zaleglo pri toliki nadlogi! Preplavljen je z divjačino so razlagali podeželski preroki kot nič kaj dobrega obetajoče znamenje. Napovedano je bilo, da bodo sledile divjim požeruhom še druge in občutnejše šibe božje. Zver je prvo oznanilo, da bodo obiskali kraje hudi časi.

Glede divjačine ni kazalo drugega, nego da so začele prirejati graščine s pomočjo kmetov love v velikem obsegu. Ob takih prilikah so pobili ob robih gozdov vse, kar je priteklo lovcom pod strel iz puške ali loka, pred sulico ali pod meč.

Posebno številno obiskan lov je bil organi-

15

ziran ob priliki, ko je prišel nadzirat z novimi delovnimi močmi zasedene kovačnice ter orožarno v Lesični celjski okrožni načelnik gospod Schrattenbach. Visoki gospod je pripeljal že seboj številno spremstvo izbranih plemičev iz Savinjske doline. Na Pilštajnu so ga čakali obsojteljski imenitniki. Določen je bil pogon za divjimi prašiči in jeleni od Lesične po takratnih pragozdih do Planine. Med strelce in lovce je bila uvrščena samo gospoda, le za voditelje psov, trobentače in gonjače so izbrali tudi bolj imovite kmete. Lovska družba je bila na konjih in peš, v lahkih oblekah, oborožena s težko nerodnimi puškami in loki. Najvišji gospodje so imeli le sulice in nože za posebno velike merjasce.

Bistriška dolinica pod Pilštajnom in Hartenštajnom je odmevala od nemirnega pasjega laježa, dokler ni bilo gonjačem dano povelje na odhod za prvi pogon. Baš tedaj, ko so pričeli obkoljevati gonjači gozd nad Lesično, se je pojavila pri kovačnicah Pištelakova Ema. Njeni konji so potrebovali nove podkove, prišla je osebno pogledat, če je delo gotovo, da bi ga takoj plačala na-

Cene in sejmska poročila.

Mariborski trg. Na mariborski trg v soboto, dne 2. aprila so pripeljali špeharji 85 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso je bilo po 10 do 12 Din, špeh po 10 do 11 Din. Kmetje so pripeljali 16 voz sena po 75 do 90 Din, 8 otave po 80 do 85 Din, 3 slame po 75 do 80 Din, 4 voze krompirja po 1.50 do 1.75 Din, 1 voz čebule po 5.50 (česen 10 do 12 Din), 12 vreč zelja po 3 do 5 Din. Pšenica 1.75, rž 1.50, oves 1.25 do 1.50, koruza 1.50, proso 1.75 do 2, ajda 1.50, ajdovo pšeno 3.50 do 4, fižol 1.75 do 2.50 Din. Kokoš 25 do 35, piščanci 25 do 65, raca 20 do 30, puran 50 do 80, kozliček 50 do 85 Din. Celi orehi 4.50, luščeni 16 do 18 Din. Hren 12 do 14, karfižola 6 do 12, ohrovt 3 do 5, glavna solata 0.50 do 3, jabolka 4 do 7 Din. Mleko 2 do 3, smetana 10 do 12, surovo maslo 22 do 32. Jajca 0.65 do 0.75, med 14 do 20, suhe slive 8 do 12 Din.

Mariborski svinjski sejem v petek, dne 1. aprila. Pripeljanih je bilo 181 svinj. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 6 do 7 tednov stari 60 do 80 Din, 7 do 9 tednov stari 100 do 130 Din, 3 do 4 mesece stari 150 do 200 Din, 5 do 7 mesecev stari 300 do 350 Din, 8 do 10 mesecev stari 400 do 450 Din, 1 leto stari 700 do 900 Din, 1 kg žive teže 5 do 6 Din, 1 kg mrtve teže 7.50 do 8 Din. Prodanih je bilo 106 kom.

Mariborski živinjski sejem dne 29. 3. 1932. Prignanih je bilo: 4 konji, 5 bikov, 59 volov, 131 krav in 5 telet, skupaj 204 komadov. Povprečne cene za različne živalske vrste na sejmu dne 29. marca 1932 so bile sledeče: debeli volj 1 kg žive teže od 3 do 4 Din, klavne krave debele od 2.50 do 3 Din, plemenite krave 3 Din, krave za klobasarje od 1 do 1.50 Din, mlada živina od 3.50 do 4.50 Din. Prodanih je bilo 65 komadov.

Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 10 do 12 Din, II. vrste 6 do 8 Din, meso od bikov, krav in telic od 4 do 6 Din, telečje meso I. vrste od 10 do 12 Din, II. vrste od 6 do 8 Din, svinjsko meso sveže od 8 do 16 Din.

Razširjajte naš list.

tančnim Nemcem. Vitezi lovci so že bili deloma na konjih poleg g. Schrattenbacha, ki se je motal jezde krog velikih kladiv na vodni pogon. Gospoda se je čudila lepo oblečeni, visoki ter krepki deklini, ki je kazala že na zunaj gosposko dostojanstvo. Lovci so jej napravili špalir, ko je stopila na rahlo smehljaše proti podkovni kovačnici. Tukaj so se trudili in mučili na vse mogoče načine, da bi prvič pribili železno obutev še na obe zadnji nogi lepe, močne in iskre žrebice. Oba hlapca držača sta bila prešibka, žival ju je odbrenila vsikdar z izredno spretnostjo, ne da bi bila katerega kaj poškodovala. Niti zafajfjanje gobca ni ukrotilo konjske živahnosti. Kovači so delali priprave, da bi položili žival na tla in jej dokazali na ta način, da je človeški razum nad živalsko močjo. Ravno tedaj se je prikazala pred kovačnico gospodarica Ema. Z roko je porinila na stran hlapca, potrepljala žrebico po zadnjem stegnu in že je tičala konjska noga v njenih železnih pesteh, oprta ob koleno. Ko je začutila razposajenka, da jej je mojster nova moč, ni niti poskusila več s kakimi brcami ali otresljaji. Ko-

DRUŠTVENE VESTI

Selnica ob Dravi. Čitalnica priredi v nedeljo, dne 10. aprila zvečer ob 7. (19.) uri Medvedovo jgro v 5 dejanjih »Črnošolec«. Ponočitev iste pa se vrši dne 17. aprila ob 3. uri popoldne. Vljudno vabljeni!

Sv. Jakob v Slov. goricah. Naše izobraževalno društvo priredi dne 10. aprila po večernih dveh zanimivi šaljski igri »Trije tičiki« in »Izgubljen stava«. Razmeram primerno smo vstopnino znižali na polovico. Nastopi tudi priznani izvrstni pevski zbor. Vabimo domačine in sosedje.

Vojniki. Nekaj posebnega sem te dni zvedel, kar moram povedati tudi vam. Vem, da je že marsikomu znana povest o Mlinarjevem Janezu, teharskem junaku, ki je dvakrat pogljal v kozji rog samega celjskega grofa Urha, ki je pri Belem gradu usmrtil turškega sultana Mohameda. Znana vam bo morda tudi njegova nevesta Marjetica, ki je preoblečena v vojaško obleko, šla na boj s Turki in rešila zastavo teharskih plemičev. Po tej povesti je posneta tudi igra, na katero so se začeli pripravljati naši pridni igralci od Izobraževalnega društva. Ta igra bo za naš kraj pač nekaj izrednega in bo nastopilo do 50 oseb. Na njo že danes opozarjam domačine in tudi okoličane.

Gornji Grad. V soboto dne 12. marca smo nastopili na svojem popolnoma preurejenem odru v društveni dvorani s krasno Medvedovo dramo »Za pravdo in srce«. Kljub skrajno slabemu vremenu je bila prva predstava zelo dobro obiskana, največ od domačinov. Drugi dan popoldne je bil naval občinstva naravnost rekorden. Dvorana je bila natrpano polna, je moralo celo oditi precej ljudi. Z veliko paznostjo je sledilo občinstvo posameznim prizorom. Mnogi so bili do solz ganjeni. Na splošno željo smo predstavo zopet na cveto nedeljo ponovili. Tudi takrat je bila dvorana docela polna. Posetil je prireditev tudi naš vladika prevz. nadškof A. B. Jeglič, ki se je zelo pohvalno izrazil o nastopu igralcev. Za prihodnje ima naš g. predsednik in

režiser g. Rant zopet na programu krasno igro. Društvo je prevzelo prodajo nedeljskega »Slovenca«, ki ga dobite vsako nedeljo takoj po prihodu pošte na trgu in v trafiki poleg cerkve. Segajte po dobrem čitivu. Iz tega dopisa lahko vidite, da tudi v Gornjemgradu Prosvetno društvo ne počiva in da ne spimo, ampak krepko stopamo naprej v življenje pod vodstvom našega povsod priljubljenega predsednika g. Ranta.

DOPISI

Sv. Peter pri Dravogradu. Vsako leto dose-daj in tudi letos smo v naši župnijski cerkvi obhajali veselo Alelujo. Čeravno je nas žbgo-trajna zima precej ovirala, se je kljub temu zbralo na velikonočno jutro že ob zgodnji uri ogromno ljudi, kateri so prišli deloma tudi iz sosednih župnij h Kristusovem vstajenju, ki je bilo ob šestih zjutraj. Opaziti je bilo, da letos niso naši fantje si morali napraviti svojega veselja, to je: streljanja s topiči. Kaj je krivo temu? Gotovo gospodarska kriza! Lansko leto je bila tukaj pri nas kriza cerkvene petja, letos pa je bilo ravno obratno. Letošnje velikonočne praznike je bilo pri nas tako lepo petje, da ga že dolgo vrsto let nisem slišal pri Sv. Petru, čeravno sem že dolgo tukaj. Hvala požrtvovalnim pevkam in pevcem in našemu spretnemu pevovodju!

Ribnica na Pohorju. Na Veliki petek smo spremljali k večnemu počitku dobro, skrbno in krščansko, 72 let staro mamico 11 otrok Marijo Miklavc, vdovo po pok. slovenskem pisatelju »Podravskem«. Kot vneta slovenska in krščanska mamica zasluži na tem mestu skromen spominek. Bila je hči očeta-kmeta, rojena leta 1860. Mladosti svoje tek si je zgradila strogo na krščanskih načelih. Radosti ni poznala nad te, spomin sladak ji je bil še v poznejših letih, da je kot cerkvena pevka proslavljala Neskončnega na koru ali na raznih božjih potih. Leta 1886 ji je bilo odločeno postati spremljevalka po poti življenja svojčas mnogo poznatemu slovenskemu pisatelju Pe-

Poljske in Ogrske. V gozdovih teh dežel so se nahajali še v 16. stoletu divji konji.

Iz česa sestoji milo? Temeljna snov je maščoba (tolšča), potem še malonov ali kalijev lug. Boljša ko je maščoba, boljše je milo. Predvsem ne sme biti žarko. Najbolj uporabljajo sveži loj, oljvno olje, palmovo olje, celo ricinovo olje in svinjsko mast. Tolšče in lug je treba skupaj povreti, »pomiliti«, in milo je gotovo. Dobro milo ne sme imeti preveč luga, ker bi škodovalo koži. Če pa naj služi milo samo za umivanje kože, dodajo še dišave in kako barvilo.

Zepne rute so uporabljali najprej v Be-

vaški pomočnik je neovirano pristopil in pomeril na rog še vročo podkev. Zbrana grajska gospoda je kar ostrmela pri pogledu na orjaško žensko moč in še celo v tako skriti grabi! Vse je Emi zaploskalo, vsak je skušal biti prav od blizu priča očividec, kako je zmogla deklina žrebico pri prvem podkovanju. Za podkovo na eni zadnji nogi je prišla brez odpora na vrsto še druga. Tudi sam velmožni g. Schrattenbach še ni bil videl kaj podobnega, da bi bila ena ženska močnejša nego dva hlapca in sploh cela podkovalna kovačnica. Ko je odvezovala Ema sveže in prvič podkovano žrebico, se jej je prikradel g. poveljnik na konju od zadaj, jo objel krog vratu, hotel jo je potegniti k sebi in se je že bil sklonil, da bi jej bil ukradel iznenada poljub. Dekle je spustila povodec, se obrnila, izvila iz objema in premerila na hrbtu prekrizanih rok od pet do glave gospodskega drzneža. Plemenitnik se je nasmehnil porredno in stegnil desnico, da bi uščipnil na rahlo plašljivo srno v rdeče lice. Presneto, se je tokrat urezal, kakor sigurno nikdar poprej in ne pozneje. Z bliskavico ga je popadla ena Emina roka

tru Miklavcu. Bila je vzor zveste in ljubeče žene ter dobre, krščanske matere; pridna njena roka se je gibala skoro noč in dan, zlasti ko se je družina iz leta v leto množila. Njeno življenje je bilo venec, spleten pretežno iz trnja, redko rožic je dehtelo vmes. Vojna ji je vzela štiri sinove; le Bog je štel vzdih, solze ob slovesu od ljubljenih otrok. Udarec je bil za revno mater tem bolj občuten, ker je bil mož pisatelj vsled bolezni priklenjen na postelj. Usojeno ji je tudi bilo zaplakati kmalu nad grobom svojega moža, zajokati nad smrtjo dveh svojih hčerkic v tujini, sprejeti prebridko vest, da ji je preminul najstarejši sin na vojnih posledicah. Čimbolj je prikipel kelih njenih grenkosti k vrhuncu, s tem večjim zaupanjem se je obračala do vira utehe, do Boga. V cerkev je bila njena najljubša pot. Lepo z Bogom spravljena je udano in mirno zapustila na veliko sredo popoldne to solzno dolino, žalujoče otroke ter ljubeče sosedo. V ganljivih besedah se je poslovil pri njenem grobu domači vlč. g. župnik in duh. svetnik A. Fišer, ki je med drugim naglasil: »Tiho in nepoznato je pokojna živela, tihi in miren je zato tudi njen pokop danes na veliki petek, ko vse žaluje.« Hvala vlč. g. župniku, kakor tudi vlč. g. kaplanu S. Lahu. Iskrena zahvala tudi vsem, ki so rajnki med boleznijo kakorkoli olajševali njene bolesti, kakor tudi prav vsem, ki so spremljali pokojno na njeni zadnji poti. Bog daj naši zlati mamici večni mir in pokoj!

Sv. Urban nad Mariborom. Smo se upali, da bo od kapi zadeta skrbna mati in dolgoletna gospodinja Roza, žena našega cerkvenega ključarja Valdhuberja, okrevala in še vsaj nekaj časa med nami ostala. Toda Bog je svojo zvesto služabnico poklical na večno plačilo in na velikonočni četrtek smo njeno truplo v spremstvu treh gospodov duhovnikov in velike množice ljudstva tu gori položili k odpočitku do vesoljnega vstajenja. Posebno glasno in milo je oznanjal njeno slovo od lepega doma mali zvon sv. Mihaela, katerega je blaga rajna pred leti naši cerkvi darovala.

Kamnica. Kar se le da smo slovesno obhajali vstajenje Gospodovo in svoje veselje naznanjali deželi in mestu z mogočnimi streli,

slavnostnim zvonjenjem in lepim prepevanjem novega moškega zbora. Da pa se ne prevzamemo, nam zaporedoma kane v čašo veselja kapa grenkega pelina. Po blagoslovitvi pri Sv. Urbanu so za smrt sprevideli od kapi zadeto Valdhuberjevo gospodinjco. Bog nam kmalu okrevaj blago mater in še dolgo ohrani med nami. — Kako veselo je bilo v teh dneh nekdanj posebnost tam gori na Jelovcu! Lani pa je nesrečna roka Mohorkova ravno za Veliko noč prinesla nepopisno žalovanje na to prijazno gorovje z zverinskim umorom peterih članov Dobajevе družine. In letos? Našega g. župnika je ob njegovem prihodu k velikonočni blagoslovitvi na lepem Čičekovem domu namestu veselega pozdrava pretreslo glasno plakanje domačih. Pol ure prej je v svojem 30. letu izdihnila ljubljena hčerka, skromna, skrbna in delavna gospodinja velikega posestva Veronika, omožena Kavbe, po le devetmesečnem srečnem zakonu. Zvonček domače kapele je skoraj neprenehoma oznanjal pretresljivo vest in klical sočutne sosedo, da so jo v trumah hodili škropiti in da so se v velikem številu na velikonočni ponedeljek popoldne zbrali k njenemu žalostnemu slovesu od krasnega doma. Na lepo ovenčanem vozu smo jo v spremstvu dveh duhovnikov prepeljali v ravnino. Pri vsaki hiši so se pridružili novi spremljevalci in še posebno v Bresternici jo je na zadnji poti sprejela velika množica ljudi. Mila glasovi vaškega zvona so nas prisilili, da smo pred kipom presv. Srca glasno molili za veliko dobrotnico te lepe kapele. Dolga procesija žalnih gostov se je še podvojila pri župnijski cerkvi, kjer smo za njen sladek počitek opravili sv. križev pot in litanije. Prežalostna pot od cerkve do mirodvora je bila to, ko so se pridružili še pogrebci komaj par mesecev stare hčerke vrle rodbine Pavel. Položili smo Verono v zgodnji grob poleg velikega križa, ko je solnce začelo zahajati. Domači pevci so ji zapeli žalostinke in obilne solze so močile njen grob, ko je naš prijatelj mons. Vreže iz Maribora pohvalil njeno vzgledno ljubezen do lepega doma in ljubih staršev in še posebej njeno pobožnost do evharističnega Jezusa in do Matere božje ter njeno skrb za hišo božjo in požrtvovalnost za domače zvonove. Globoko nas je pri-

jela beseda: »Glejte, že solnce zahaja, skoraj za gore bo šlo. Pa glejte, tudi solnce Čičekove hiše zahaja in se nam skoraj skriva v zemljo; pa Jezus, ki je življenje in vstajenje, bo obudil te telesne ostanke k novemu veselemu življenju!« Velikonočni pogreb naj bo tolažba potrti Čičekovi hiši, ki je menda pač v celi okolici najstarejša naročnica našega »Slovenskega gospodarja«!

Staritrg pri Slovenjgradcu. Tužno in žalostno so zapeli naši zvonovi in njih glas je šel tja do hiše žalosti, kjer je na mrtvaškem odru ležalo truplo blage in krščanske žene Helene Vrhovnik, rojene Dornik. Pokojnica je zapustila nesrečnemu možu štiri male otroke. Pogreb nepozabne se je vršil v torek dne 22. marca, katerega je vodil izpred hiše žalosti domači vlč. g. provizor Štefan Horvač. Draga Helena, zapustila si nas v najlepši življenjski dobi, v starosti 30 let. Zdravja si iskala, a niso ga našla. Zemeljski zdravniki niso mogli pomagati, pa prišel je večni zdravnik, ki te je ozdravil za vselej. Počivaj v miru večnem!

Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Na praznik sv. Jožefa smo med bridkim jokom otrok in solzenjem mnogih ljudi izročili materi zemlji truplo 31letne žene in matere Neže Murkove, ki je po dolgem in potrpežljivo prenašanem trpljenju zapustila moža in 4 otroke. Istega dne je bila pa iz ptujske bolnice pokopana druga mlada žena, Barbara Plšek iz Apač, ki je istotako ostavila moža delavca samega s štirimi malimi sirotami. Na sam velikonočni praznik zjutraj je bil pa pogreb Ivana Kovačeca iz Apač, ki se je iz Hrvaškega semkaj nastanil ter si z veliko marljivostjo ustanovil nov dom. Star je bil 60 let. Naj vsi v miru počivajo! — Silno nerada se poslavlja letošnja zima. Ugotovili smo, da je bila tu pri nas dosti bolj neprijazna, nego se je pokazala našim sosedom na Črni gori: nekatere dni se je zgodilo, da so imeli gori za 5 in več stopinj milejšo zimo nego mi. Ne zavidamo ravno Gorcem, toda same sebe pomilujemo, kar nam je menda dovoljeno!

Velika Nedelja. Na velikonočno nedeljo je po kratki bolezni umrl 60letni Matjaž Kovačec. Pokojnik je bil samskega stanu, rodom iz Osluševca. Kakih 30 let je bival pri svoji

netkah in sicer v začetku 16. stoletja. Šele sredi 17. stoletja so jih uvedli polagoma po vsej Srednji Evropi. Tedaj je bil to luksuzni predmet. Šele mnogo pozneje in prav počasi je postala žepna ruta ali žepni robec splošno uporabljeni predmet.

Učenjak Galli je dožgal, da so živeli in delovali v Etruriji že pred 2300 leti nekaki zobotehnik. Dokazal je to na lobanji, najdeni pri Faleri, na kateri je videti takozvani zobni mostič iz zlata.

En gram radija razvija moč, ki bi zadoščevala, da dvigne 6000 centov 1 km visoko.

Na Kitajskem so vse vdove zelo spoštovane,

pod vrat, druga za nogo, en dvig v polukrogu in trebušasti gospod je bil prestavljen od ženskih rok s konjskega hrbta na tla, da bi si bil skoraj odgriznil jezik od presenečenja. Lovska družba je prasnila v smeh, osmešeni žlahtnik je nameril kopje proti sramotilki. Ni utegnil niti suniti v silovitem vzvalovanju jeze, že je bila njegova sulica v Eminih rokah, ob njenem kolenu in sta odfrčala dva konca po zraku proti Bistrici.

Pravkar opisani tri prizori so bili za plemenitaše več nego sto in sto viteških borb ter iger po gradovih in najbolj znamenitih mestih. Eni so ploskali, drugi strmeli, tretji so se krohotali, le g. Schrattenbach je obstal onemel na mestu, kamor ga je bila započila orjakinja. Oplazovali so ga čisto resni dvomi: Ali se je znosila nad njim nesmrtno sramotno navadna ženska, ali pa je razlilo nanj izredno moč kako nadnaravno bitje? Iz omotice začudenja ga je vzdramila Ema, ki je bila med tem pobrala na tleh staro podkev, prijela vsak konec z eno roko, jo prelomila brez posebnega truda na dvoje in pobruncala z vsakim kosom gospodu pod nosom.

Razlom konjske podkve od ženskih rok in še povrh v lesički grabi je izzval ponovno ploskanje viteštva, navdušeno krikanje in strmenje.

Nikdo ni bil prav opazil, kedaj in kako se je bil izmuzal pred tolikimi osramočenimi Schrattenbach, zavil na konju proti gozdu, odkoder je zatrobil njegov spremljevalec na odhod na stojišča. Lovci so se razšli na večkratni klic troblje. Niti eden se ni drznil, da bi se bil dotaknil dekline, ki je obranila z goljatsko močjo, neustrašenostjo ter samozavestjo vpričo najbolj imenitne družbe ženske časti! Vitezi so jo le pozdravljali iz polnih grl, se ji klanjali in jej klicali na skorajšnje svidenje!

Pištelakova Ema pa je znala dobro, komu se je bila osvetila za poraz v šentpeterski bitki, Pavlovo glavo in za sramotne udarce na lastnem telesu. Z najtoplejším vzdihom se je zahvalila svoji grofovski patroni in sv. Mihaelu, da sta jo trenutno opogumila za nesurovo, a za v celem celjskem okrožju najvišjega gospoda bolj občutno maščevanje, kakor če bi ga bil kdo premagal z mečem, ali mu odrobil glavo! Dedec gosposki je

sestri vdovi ter pomagal na obsežnem posestvu svoje sestre v Trgovici, kar mu je tudi ona s pravo sestrinsko ljubeznijo vračala. Bil je dobriclna v pravem pomenu besede, rad je povabil svoje vrstnike, sorodnike in znanke v svoj vinograd, njegovi ljubitelji pa so bile njegove nečakinje, nečaki in pranečaki. Da se povdari značaj pokojnikove dobrosrčnosti, so zbrani pogrebci nabrali 135 Din za dijaško kuhinjo v Ptujju.

Ptujska gara. Sporočamo pretužno vest, da smo k večnemu počitku spremijali ob veliki udeležbi občinstva, sorodnikov in prijateljev, blagega očeta Stefana Pislak iz Dokleč v 75. letu starosti. Zapušča žalujočo ženo in 4 že deloma preskrbljene otroke. Bil je ves čas svojega življenja miren in potrpežljiv mož in trden v svoji krščanski veri ter vrl gospodar. Naj v miru počiva!

Sv. Andrej v Halozah. Dne 20. marca t. l. popoldan je zatisnil svoje blage oči dober in blag gospodar Matevž Kranjc po dolgi in mučni bolezni, katero je prenašal z največjim potrpljenjem. Bil je dober in skrben človek, in vsakemu priljubljen, kar je pokazal njegov pogreb. Zapušča ženo in nedolžno hčer. Dragi Matevž, prerano si nas zapustil, komaj v 38 letu svoje starosti. Bog ti daj večni mir, domačin pa naše sožalje!

Sv. Barbara v Halozah. Dne 1. aprila t. l. je preteklo četrto stoletje, odkar deluje med nami sedanji včl. g. župnik Janez Vogrin. G. župnik je v tem času storil veliko za napredek cele župnije. Komaj je nastopil župnijo, je že zbiral denar za nove orgle, ki jih je dal postaviti še njegov prednik. Takoj v prvih dveh letih je dal na novo poslikati našo zdaj tako lepo župnijsko cerkev. Kmalu se je lotil popraviljanja obeh podružnic sv. Ane in sv. Elizabete. Pri cerkvi sv. Ane je na novo poživl priljubljeno romanje, ki je že začelo pojmati zaradi razpadanja cerkve. Dal je popraviti cerkev, postaviti cerkveno, oziroma romarsko hišo poleg cerkve in pozneje postaviti še novo viničarijo. Še danes je ta lepa romarska cerkev zelo priljubljena domačinom in tujcem. Saj se ob shodih zbirajo častilci sv. Ane ne samo iz Haloz in spodnjega Ptujskega polja, ampak celo iz Slovenskih gor in iz Hrvaške. Toda s tem njegovo delo še daleč ni dovršeno. Leto za letom je popravljaj zdaj

številne razpadajoče viničarije, zdaj zopet gospodarska poslopja in župnišče samo, tako da je vse polagoma dobivalo drugo lice na zunan in na znotraj. Kruta svetovna vojna je pobrala zvonove pri župnijski cerkvi in pri podružnicah. Ko je ponehalo svetovno klanje in so se nemirni duhovi pomirili, je že začel zbirati za nove zvonove. Ze 2. sept. 1923 je prevz. nadpastir dr. Andrej Karlin blagoslovil tri nove zvonove za farno cerkev. Faranom so se tepo ubrati zvonovi tako priljubili, da vsak se tako reven faran pusti svojim dragim rajnim prav obilno zvoniti. Ravno tako je oskrbel nove zvonove tudi za podružnice. Omeniti se moramo, da je v farni cerkvi dal napraviti novo altarno mizo s krasnim tabernakljem. Poleg skoro 10 minut oddaljenega župnišča od farne cerkve je že dolgo samevala in razpadala stara župnijska cerkev sv. Katarine ob Beli. Popraviti je ni bilo več mogoče. Podrli so jo do tal in z istim materialom pozidali lep Društveni dom s krasno kapelo, posvečeno sv. Katarini, in s stolpom prejšnje cerkve. S tem seveda še nismo izrpali vsega njegovega dela in truda za druga manjša popravila, za nabavo lepih cerkvenih oblik, svečnikov itd. Pri vsem tem obsežnem delu ni zanemarjal dušnopastirskih dolžnosti; sam vodi obe Marijini družbi, ustanovil je Družbo vednega čiščenja, Bratovščino sv. rožnega venca, Bratovščino presv. Srca Jezusovega. Razen tega je še predsednik tukajšnjega Katoliškega izobraževalnega društva. Ni čuda, če je po 25 letih obnemogel. Zavrtna holecen mu že dalje časa izpodjeda zdravje. Kakor smo zvedeli, namerava letos stopiti v pokoj zaradi holecen. Naj mu Vsemogočni bogato poplača ves njegov trud!

Sv. Marko niže Ptujja. Dne 20. marca t. l. sta imeli kmetsko- in gospodinjstvo-nadaljevalna šola pri Sv. Marku svoj zaključek. Kmetško-nadaljevalna šola deluje že dve leti ter je imela v dveh letnikih 76 gojencev. Letos je dokončalo drugi letnik 56 fantov. Gospodinjstvo-nadaljevalna šola je bila ustanovljena lanske jesen. Obiskovalo jo je 14 deklet iz Bukovec in Stojnc. Ker šolsko poslopje pri Sv. Marku nima primernih prostorov za gospodinjstvo-nadaljevalno šolo, se je letos nastanila v Bukovecih. Tako bo potovala vsako leto od vasi do vasi šolskega okoliša Sv. Mar-

ko, ki obsega 6 velikih političnih občin. Obe šoli sta delovali roko v roki. Cilj jima je bil, vzgojiti in izobraziti fante in dekleta v dobre gospodarje in gospodinjce. Vodstvi obeh šol stremita za tem, da se poskuša tudi vse tiste nauke, ki jih podajata v šoli organizirano izvesti. Da si mladina razširi svoje obzorje in da vidi, kako je gospodarstvo urejeno po drugih krajih, so si gojenci že dvakrat ogledali ljubljanski velesoj, kmetijsko šolo pri Sv. Juriju ob južni žel., banovinsko trsnico in drevesnico pri Kapeli, so dvakrat obiskali vzorno posestvo pokojnega Skrlca v Vičancih, si ogledali selekcijonirano živinorejo pri g. Janžekoviču v Sterjancih, posetili higijensko in sadno razstavo v Ptujju, prisostvovali številnim sklopičnim predavanjem v Ptujju, ki so jih priredile razne korporacije itd.

Ormož ob Dravi. Tudi v našem okraju vseplošna gospodarska kriza ni prizanesla. Čuti jo vsak, uradnik, delavec in kmet. Nič več ni opaziti tistega veselega razpoloženja za praznike na obrazih ljudi, kakor prejšnja leta. Vendar z nečim se pa lahko pohvalimo. In to je versko življenje našega dobrega ljudstva. Naravnost veličasten prizor je bil, ko so v trumah ljudje vseh stanov, posebno moške in mladeniči, pristopali za velikonočne praznike k mizi Gospodovi. Doslovno so se ravnali naši ljudje po vabilu Kristusovem: Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi in jaz Vas bom poživil! Skozi celi teden tudi ob delavnikih je bila cerkev polna ljudstva. Razpoloženje v dušah vernikov pa je s svojim izbranim in dovršenim petjem večal in krepil naš delovni cerkveni zbor. Veseli smo naših dobrih in vstrajnih cerkvenih pevcev. Plača naj jim ljubi Bog!

Laporje. V torek dne 22. marca smo pokopali daleč okoli znanega posestnika in zidarja Franca Ganziti. V vsej okolici prav priljubljeni mož je dolgo časa bolehal in po hudem trpljenju mirno izdihnil. V nedeljo zvečer je v postelji slonel, se glasno prekrizal in izdihnil brez vsakega boja. Na zadnji poti ga je spremljala velika množica prijateljev ter zancev. Vse je pričalo, kako je bilo pokojni priljubljen. Saj so ga vsi daleč okoli poznali. Bil je naročnik »Slovenskega gospodarja« že od leta 1899, celih 33 let. Naj v miru počiva, dobri mož!

prejel dovolj za celo življenje, a ne od viteške — od ženske roke!

Taisti dan ni prisostvoval g. okrožni poveljnik niti celemu prvemu pogonu. Po enem od spremljevalcev se je opravičil družbi in odjezdil z neznatnim spremstvom nazaj v Celje.

Kako daleč se je bila raznesla vest o njegovem osramočenju od kmečko-ženske roke, ne beležijo zgodovinski zapiski. Dejstvo je, da ga ni bilo pri vsej radovednosti in gospodarski natančnosti nikoli več v Lesično.

Več vitezom iz že omenjene celjske lovske družbe je dokazala Ema ob drugi priliki pogona za jeleni, da je pravo čudo tudi v rabi loka in pušice. Na več nego 70 korakov je pogodila jelena, da je takoj skleknil in obležal. Sicer ni pohajala po loviščih, a je le pokazala gospodi v Lesičnem na žrebici, Schrattenbachu, prelomljeni sulici in podkvi ter na tako daleč zadetem jeleni, da se veseli po pravici in zasluženju naziva: kmečka junakinja in kapitanova nevesta!

Leta 1573 je povzročila preštevila zverjad

mного škode po poljih in nasadih, a zamaha s prerokovano šibo božjo še ni bilo istega leta.

Leta 1574 so pričele že v zgodnji spomladi nevihte z nalivi in udari strele. Strele so pobijale ljudi na polju, živino na pašnikih in po travnikih, pogorelo je mnogo od strele užganih domačij. Komaj se je prikazal na nebu kak oblac, že je treskalo ter grmelo, kakor bi se hotelo razliti po zemlji gorje iz jasnega. Kljub nevihtam in pogubonosnim švigom strele je bila dobra vinska in poljska letina. Vasi ob Bistrici so se veselile izbornega obroda, ker tamkaj ni palila suša in tudi nalivi so se odtekli vsikdar naglo brez posebne škode za poljske pridelke. Ljudje so pozabili v tem letu pri obilnem kruhu in pijači na prerokovanje o slabem pomenu preobilnega polja divjačine.

Leta 1575 so se pojavile radi premile zime po poljih miši, da je kar vse mrgolelo in si niso znali ljudje po nižavah nobene pomoči. Pa golazen je ugonobila le najbolj zgodnje pridelke in izginila nenadoma bogznaj kam.

ker imajo v umrlem možu dobrega priprošnika v nebesih. Vdove se ne možijo v drugič, ker bi izgubile tako pomoč v nebesih in bi torej z omožitvijo napravile veliko napako.

Zlatica bakra in cinka je med ali mesing; baker, zmešan s cinom, daje brončino; baker, zmešan s cinkom in z nikljem, daje pakfon, novo srebro ali alpako. Na zraku se baker prevleče z zeleno prevlako, z zelenim volkom ali kotlovinasto rjo, ki je hud strup. Zelena in modra barva je velikokrat tudi spojina bakra in zato je strupena kakor zeleni volk. V Nemčiji imajo kakih 7000 vrst divje rastlin, stočih cvetic.